

— **Učiteljicam - pripravnicam za ženska ročna dela.** Ker so se obrnile na sekcijo nekatere teh tovarišic in prosile informacij glede polaganja izpita, jih obveščamo, da bomo objavili točna navodila v eni prihodnjih števil našega lista.

— **Jubilej.** V torek sta praznovala 40 letnico srečne zakonske zveze naša tržaška tovariša Anton Germek in soproga Antonija roj. Nadišek. Vzorčnemu učiteljskemu paru, ki je posvečal dolga desetletja svoje delo vsem našim stanovskim, kulturnim in narodnim pokretom na Primorskem, želimo še mnogo let zdravja v srečnem in mirnem zakoncu.

— **Učiteljske vdove in sirote,** članice biv. Vdovskega društva, obvešča uprava Učiteljskega doma v Ljubljani, da prejmejo pripadajočo podporo sigurno za Miklavževo. Člane in članice JUU prosimo, naj o tem obveste prizadete, ker ti nimajo stanovskega lista.

Učitelj, tvoj krog leti,
živ kronometer sam si ti,
za malce komaj čas zaleže —
pa »Daj-Dam« aparat ti ustreže.

Osebnostne zadeve.

— **i Osebnostna vest.** Tovariša Lunder-Kobal Vera, učiteljica-pripravica za ženska ročna dela na dekliški osnovni šoli v Trbovljah 2 je z odličnim uspehom položila državni strokovni izpit za učiteljico ženskih ročnih del pred izpraševalno komisijo na višji ženski obrtni šoli v Beogradu.

— **i Praktični učiteljski izpiti v Ljubljani v novembrskem roku.** Za položitev praktičnega učiteljskega izpita pred izpitno komisijo na drž. učiteljski šoli v Ljubljani, kateri je predsedoval direktor zavoda gosp. Marolt Nande, se je objavilo 20 kandidatov in 25 kandidatov. Izpiti so se polagali od 7. do 19. novembra t. l. s sledečim uspehom: z odličnim uspehom: Mihelič Vladimir, učitelj v Smarjeti. S pravim uspehom: Ambrožič Vladislav, učitelj v Stični; Banko Marija, učiteljica v Koroški Beli; Čeh Ana, učiteljica v Sostrem; Golob Marija s. Norberta, učiteljica Marjanišča v Ljubljani; Kezele Ljudmila, učiteljica v Dvoru; Kimovec Franc, učitelj v Smuku; Merčun Ciril, učitelj v Pečah; Pavlin Franc, učitelj v Mošnjah; Pučko Franciška s. Skolastika, učiteljica Lihenturnovega zavoda v Ljubljani; Škodlar Volarič Ivanka, učiteljica v Dobrepoljah; Toller Janko, učitelj pripravnik v Ljubljani; Vittori Gabriela s. Berta, učiteljica zasebne šole v Kočevju; Zadek Bogomir, učitelj v Vrhovem; Zumer Anton, učitelj v Žužemberku. Z dobrim uspehom: Ahačič Ludvik, učitelj na Trati; Amon Viktorija, učiteljica v Suhoru; Dacar Melhior, učitelj v Poljanah; Demšar-Vidnjevič Zlatka, učiteljica v Radatovičih; Dagarin Antonija s. Serafina, učiteljica na uršulinski šoli v Škofji Loki; Plajs Franc, učitelj v Gorjušah; Hafner Pavlina, učiteljica v Dovjem; Jenko Mihaela, učiteljica v Zagorju; Jurajevič Ljubica, učiteljica v Semicu; Keržin Stefan, učitelj v Sodražici; Knol Janez, učitelj v Fara vasi; Mikulič Anton, učitelj v Globokem; Prinčič Stanislav, učitelj na Catežu; Pucelj Franciška, učiteljica v Radečah; Sartori Milan, učitelj v Dol. Logatecu; Slana Marija, učiteljica v Hrastniku; Šmrclj Franciška, učiteljica v Fara-vasi; Sinigoi Boris, učitelj v Sv. Križu; Taufer Venceslav, učitelj v Litiji; Urbančič Branko, učitelj v Rbniču; Vrbič Tekla, učiteljica v Sodražici in Zakrajškem Milan, učitelj v Šmartnem. Reprobiranih 6 kandidatov in 2 kandidatki.

Učiteljski pravnik.

— **i Upokožitev učiteljstva v V. pol. skupini.** Učitelj N. N. je januarja 1932. napredoval v V. pol. skupino. Februarja 1932. je bil upokožen. Z rešenjem min. prosvete mu je bila odmerjena pokojnina V. pol. grupe, ki se mu ima tudi takoj izplačati t. j. od 1. marca 1932.

Z ozirom na določbe § 263/1 U. Z. se je Glavna kontrola pritožila proti tej rešitvi, češ da bi moral dotični 13 mesecev prejemati plačo VI. pol. skupine, toda Državni svet je pritožbo odklonil.

Iz tega sledi, da upokoženec ni treba čakati na nakazilo povzročilca 13 mesecev, temveč se mu zvišanje prejemkov takoj po upokožitvi prizna in nakaže.

— **i Tablica »MOJI PREJEMKI«** v šol. l. 1932/33. ne nudi samo priročno in pregledno zabeleževanje prejemkov, temveč pove po izpolnitvi tudi točno datume napredovanja.

Kdor še ni naročil te tablice, ki stane samo 50 par, naj to čimprej stori. Naročila sprejema Učit. knjigarna v Ljubljani in njena podružnica v Mariboru.

Založenih je bilo 3000 tablic in jih je še 1000 na razpolago. Ker je v naši banovini 4000 učiteljev, si je nabavilo potemtakem ta pripomoček le 3/4 učiteljev. Pri izpolnitvi tablice je upoštevati določbe §§ 52. in 49. ur. z.

— **i PROŠNJE ZA NAPREDOVANJE** v višje položajne skupine označite in sicer kolkovano z A, nekolkovano z B ter priloge z A/1 itd., B/1 itd., kar olajšuje postopek upravnim oblastvom pri reševanju prošnji in je bilo tudi tako odrejeno z okrožnimi razpisi banske uprave.

— **i Državni proračun in finančni zakon za leto 1933/34.** Finančni minister dr. Milorad Đorđević je predložil 19. novembra Narodni

skupščini v razpravo in odobritev predlog državnega proračuna in finančnega zakona za l. 1933/34. Po poročilih dnevnih listov vsebuje finančni zakon tudi nastopne važne izpremembe zakona o narodnih šolah.

V čl. 24 zakona o narodnih šolah se ukinjajo, dodajajo in menjajo odstavki, v členu 51 se izprememba glasi: Najmanjše in največje število učencev po oddelkih odreja prosvetni minister. V čl. 84 se črta poslednji odstavek ter se nadomesti z novim: Učitelji — soprogi imajo, ako so v službi v istem mestu, pravico na samo eno stanovanje (odnosno samo eno stanarino) in kurjavo samo za enega učitelja, a učiteljica, ki je poročena z neučiteljem, nima pravice do stanovanja (stanarine) niti do kurjave. V čl. 113 se ukinja poslednji odstavek.

Predložene izpremembe zakona o narodnih šolah bomo obravnavali prihodnjič, ko prejmemo podrobnejše in točne podatke o novem finančnem zakonu.

Šolski radio.

— **i Program za IX. teden.** V torek, dne 29. novembra bo predaval g. Mlekuž Vekosl.: Topola in Oplenac. Razpored: Topola središče Karadordevega ustanka. Kratak pregled bojev s Turki od l. 1804. do l. 1913. Zadužbina kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja na Oplenec. Grobnica Karadordevičev. Priprave zemljepis. dunavske banovine! I.—III. V četrtek, dne 1. decembra bo izvajala točno ob 10. uri ženska realna gimnazija v Ljubljani akademijo v proslavo »Ujedinjenja« s sledečim programom: 1. Nagovor direktorja. 2. Gradnik: Ujedinjenje, deklaracija. 3. Venček narodnih pesmi, dvoglasni zbor s spremljevanjem klavirja. 4. Dr. Lah Ivan: Slavnostni prizor, izvajajo gojenke mestne ženske realne gimnazije. 5. Fr. Ferjančič: Na morju, triglasni zbor. 6. P. H. Sattner: Tiho je prišel mrak, triglasni zbor. 7. Držav. himna. I.—III. — V petek, dne 2. decembra bo predaval g. Viktor Pirnat: Morje, posredovalec sreče in blagostanja. I.—III.

Razpored: 1. O morju splošno. 2. Morje spaja zemlje in kontinente. Posledice tega. 3. Pomen morja za poljedelske in industrijske države. 4. Po morju posredovana trgovina prinaša blagostanje v zvezi s kulturo: a) stari pomorski narodi Feničani in Kartaganci, b) v srednjem veku Španija, Benetke, Hansabund, Dubrovnik, c) v novem veku Anglija, Usa in Japonska. 5. Večna borba narodov za posest morja in prevlast na njem. 6. Kaj pomeni nam Jadran.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

Vabila:

— **JUU — SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU** bo zborovalo v soboto 10. decembra 1932. v Gor. Radgoni. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk poročilo tov. Mavriča o seji predsednikov in razprava o novem učnem načrtu. — Glavni referent je tov. Kotnik Franjo; tudi drugi in si pripravijo spremene predloge. — Zborovanje traja od 11. do 14. ure. Po sklepu zadnje odborovalne seje mora vztrajati članstvo, ki se ga udeleži, pri celotnem zborovanju!

Dne 6. decembra 1932. ima odbor svojo sejo v Gor. Radgoni ob 16. uri.

— **JUU SRESKO DRUŠTVO V CELJU** bo zborovalo v soboto 3. decembra ob pol 9. v mestni šoli v Celju.

Na dnevnem redu je poleg društvenih zadev predavanje dr. Stanka Gogala: Naše izobrazbeno in vzgojno kultiviranje.

Zborovanje se prične pol ure prej kot običajno. — Odbor.

— **JUU SRESKO DRUŠTVO V SLOVENJGRADU** bo zborovalo v soboto, dne 3. decembra 1932. ob 9. uri v IV. razredu slovenjgraške osnovne šole po sledečem dnevnem redu:

1. Situacijsko poročilo po predsedniku.
2. Odobritev zapisnika zad. zborovanja.
3. Došli dopisi.
4. Referat »Domorodnost v narodni šoli« — predava tov. Zehrer.
5. Raznoterosti.

Leop. Kopač, predsednik. Rajko Iglar, tajnik.

— **JUU SRESKO DRUŠTVO V BREŽICAH** ima v proslavo 60-letnice svojega obstoja slavnostno zborovanje v soboto, dne 10. decembra ob pol 11. uri v Narodnem domu v Brežicah.

Poleg sedanjih aktivnih članov tovariši vabljani vsi aktivni in upokoženi tovariši (ice), ki ste nekdanji službovali pri nas!

Za skupen obed po zborovanju pošljite prijave na upravo narodne šole v Kapelah do 6. decembra 1932.

Na veselje svidenje vsi in vse! — Odbor.

— **JUU SRESKO DRUŠTVO KAMNIK** bo zborovalo 7. decembra 1932. v Ljubljani hotel Miklič. Začetek ob 9. uri. Na dnevnem redu je med drugim predavanje tov. Horna: »O volji«.

Poročila:

— **JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL.** Redna letna skupščina se je vršila dne 15. oktobra 1932. v Ljubljani.

Na skupščini je obširno govoril sreski šolski nadzornik tov. Urbančič Alojzij. Priporočal je učiteljstvu, da strne svoje vrste k skupnemu delu v šoli in izven šole, k delu, ki bo prežeto ljubezni do naše drage domovine Jugoslavije. Ob tej priliki je izročil tov. Bricu Dominiku, šol. upravitelju na Dobrovi, pohvalno diplomu od uprave fondov Nj. Vel.

kralja Aleksandra I. za izvenšolsko delo in čestital tudi učiteljici Račičevi Mariji z Brezovice, ki je bila odlikovana z redom sv. Save V. vrste.

Predsednik društva tov. Mikuz Zdravko je poročal o društvenih dogodkih v minulem letu 1931/32. Glede učiteljev, ki so dopolnili 35. leto službe, je poudarjal, da bi tudi sami radi šli v pokoj in omogočili vstop v službo naraščajo, če bi dobili v doglednem času svojo pokojnino, kakor določa uradniški zakon iz leta 1931.

Skupščina je z odobravanjem sprejela njegov predlog, da bi ministrstvo za prosveto spremenilo svoj odlok, po katerem se mora učitelj, ki je premeščen, izseliti iz stanovanja v šoli, hkratu, ko odpotuje na novo službeno mesto; rok naj bi se podaljšal za poročene vsaj za 14 dni, za samce pa za 1 teden.

Društvena tajnica je poročala o gibanju članstva, ki je med letom zaradi premestitev nekoliko nazadovalo in o vseh dopisih, ki jih je prejelo društvo od prejšnjega zborovanja. Priporočala je članom, naj pristopijo k »Učit. kreditni zadrugi v Beogradu«.

Poročili predsednika in tajnice je izpolnil tajnik sekcije, tov. Kobal, ki je zlasti poudarjal, da mora sekcija načelno zagovarjati zahtevo, da se morajo učiteljska službeno mesta oddajati samo po razpisu najpotrebnejšim proslcem. Glede na težkoče, ki so nastale na narodnih šolah zaradi nabave monopskih šolskih zvezkov, je pojasnil, da jih Učiteljska tiskarna ne more naročiti, ker nima likvidnih denarnih sredstev za takojšnje plačilo.

Prav glede šolskih zvezkov je skupščina sprejela predlog tov. Kržišnika, ki pravi:

Monopol šolskih zvezkov naj se ukine, ali pa uredi tako, da bodo imele knjigarne šolske zvezke vedno v zalogi za podrobno razprodajo. Ugotavljamo, da so zvezki predragi, ker je njih papir slab in ker nimajo ne pivnikov ne podložkov.

Blagajničarka tov. Obersnelova je dobila od skupščine po svojem poročilu, in sicer na predlog nadzornega odbora, razrešeno.

Tajnik sekcije tov. Kobal je poročal še v jedrnatih besedah o aktualnih in perečih vprašanjih, ki zadevajo učiteljstvo.

V častno razsodišče je skupščina izvolila tov. Marinkovo in tov. Završnika, oba z Vrhniko.

Z. Mikuz, predsednik. Lenarčič Ana, tajnica.

— **JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM** je imelo svoj redni letni občni zbor dne 8. oktobra 1932. ob 10. uri v šoli v Kozjem.

Navzočih 32 članov (ice), to je 71%, opravili so se 3 tovariši (ice).

Tov. predsednik je otvoril občni zbor, pozdravil vse navzoče, posebno novo pristopivši tov.: Justo Frece in Anico Kos. Razen dveh tovarišic je včlanjeno vse učiteljstvo v okragu.

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri.

Prečitajo in obravnavajo se došli dopisi. Za poverjenika Mladinske matice se izvoli tov. Potočnik Ante. Prečita se tudi poslovično pismo upok. tov. Hernausa. Kot zelo delavnemu tovarišu predlaga tov. Kos, naj se mu za ves njegov trud in delo pošlje pismena zahvala. Sprejeto!

Iz tajniškega poročila razvidimo, da je imelo društvo v posl. letu 1931/32. 48 članov. Društvo je imelo 5 zborovanj z dvema predavanjima in šest sej. Zadnje zborovanje se je vršilo istočasno s sreskim učiteljskim zborom. Povprečna udeležba na zborovanjih je bila 62%. Društvo je bilo zastopano po svojih delegatih na banovinski skupščini v Ljubljani in na državni v Beogradu.

Blagajnik poroča, da znašajo dohodki 9396,56 Din, izdatki 8234,91 Din; zaostale članarine je 888 Din.

Nadzorni odbor je pregledal vse tajniške in blagajniške knjige ter jih našel v popolnem redu. Zato predlaga absolutorij upravnemu odboru in blagajniku. Sprejeto.

Nato je poročal tov. predsednik o poteku ban. skupščine v Ljubljani in državne v Beogradu.

Proračun: Za redne člane znaša članarina letno 160 Din, za učitelji poročene učiteljce pa 80 Din. Članarina naj se plačuje mesečno, vse šole skupaj.

Prihodnje zborovanje bo meseca decembra v Kozjem.

A. Čok, predsednik. M. Strašekova, tajnica.

— **JUU SRESKO DRUŠTVO V MURSKIM SOBOTAM.** Dne 12. nov. 1932. je na mačkovski šoli otvoril tov. predsednik zborovanje ob prav lepi udeležbi, dasi nam vreme ni bilo preveč naklonjeno in kraj nekoliko odročil. Prečitani in sprejeti je bil zapisnik o zadnjem zborovanju z dopolnitvijo, da se na mesto izpadlega člana v odseku poročevalcev za stanovski tisk določi tov. Zupanovo. Tov. tajnik je podal nato poročilo o došlih dopisih, stanju članstva, katerega število se lepo dviga, in o delu odbora. Tov. blagajnik je izčrpno poročal o stanju društvene blagajne. Sprejeta sta bila predloga, da znaša letna članarina 165 Din, za učitelji poročene tovarišice 75 Din in da to mesečno redno pobira na vsaki šoli poseben poverjenik. V debato so posegli tov. Velnarjeva, Horvat Bela in Gabrijelčič.

Tov. Miklavčič je podal zanimivo poročilo o banovinski skupščini, ki ga je članstvo sprejelo z odobravanjem, nakar je tov. tajnik podal obsežno situacijsko poročilo in referiral o učiteljskih prireditvah in o zboru predsednikov sekcije v Mariboru dne 5. in 6. nov. Za referente o začasnem učnem načrtu za višjo narodno šolo so določeni tov. Antauer, Droč in Kosijeva, o učnem načrtu za osnovno šolo pa bodo referirali člani odbora. Oba učna načrta prideta v razpravo na prihodnjem zborovanju.

Tov. Dečkovič je v lepo zamišljenem predavanju podal mnogo smernic in napotkov za izvenšolsko delo učiteljstva, za kar je žel obilo priznanja. Oživila je prav živahna debata, ki je popravila in utrdila marsikatero oholapno mnenje o tem vprašanju. V razgovor so posegli tov. Štubel, Dečkovič, Šavli, Gabrijelčič, Horvat Bela, Antauer, Benkovič, Beloglavec in dr.

Sprejete so bile sledeče resolucije: 1. JUU — sresko društvo v Murski Soboti soglasno popolnoma z resolucijo, podano na zboru predsednikov JUU — sekcije za dravsko banovino dne 6. novembra v Mariboru, in poziva sekcijo, da še nadalje vztraja pri svojih pravičnih zahtevah in samoobrambi učiteljstva.

2. Izzivanje madžarskih učiteljev, ki so pred vojno študirali in službovali v Medmurju in Premurju, naj se odločno zavrne.

3. Vsi predlogi našega društva, odposlani sekciji za banovinsko skupščino, naj se udeležijo.

4. Nastavijo naj se tovariši, ki so odslužili vojni rok, in novinci.

5. Tovariši, ki so zadostili čl. 87 zakona o narodnih šolah, naj se upokojijo.

6. Učitelji, ki so dodeljeni sreskim načelstvom in kr. banski upravi, naj prejemajo stanarino in kurjavo kot ostalo učiteljstvo.

7. Zakon o narodnih šolah je priznal kontraktualcem v čl. 166 dobo kontraktualne službe za pokojnino in napredovanje. Z zakonom o uradnikih od 31. marca 1931. je bilo s čl. 292 to ukinjeno, čl. 116 tega zakona je priznal kontraktualno dobo le za pokojnino, a finančni zakon od 1. aprila 1932. je ovrnil to pravico kontraktualcev, tako da se kontraktualne službe ne šteje niti v napredovanje niti v pokojnino. Ker smatramo, da naj se upošteva ves učiteljski stan v enaki meri, naj se z novim finančnim zakonom od 1. apr. 1933. prizna kontraktualna služba toliko za napredovanje kakor tudi za pokojnino.

8. Davčne uprave naj nakazujejo od vplačanih občinskih doklad tangente za šolski proračun direktno šolskim odborom in ne upravnim občinam, ki izplačevanje rade zadržujejo.

9. Izide naj pravilnik k zakonu o narodnih šolah.

Tov. predsednik je zaključil zborovanje, ugotavljajoč, da je uspelo nad vse pričakovano in izrazil je trdno prepričanje, da bo našo društvo kar najbolje napredovalo.

Gabrijelčič, predsednik. A. Šavli, tajnik.

*Še eno je naše in se oblike -
'Tempo' čuti na oblike -*

LJUBLJANA	Za gotovino:	MARIBOR
Gledališka 4	Selenburgova 4	Slovenska 18

— **JUU SRESKO DRUŠTVO ZA MARIBOR DESNI BREG** je zborovalo dne 15. oktobra 1932. ob pol 10. uri v prostorih Nabavljalne zadruge v Mariboru.

Od 103 vpisanega članstva je bilo navzočega 77, to je 75%.

I. Zborovanje je vodil tov. predsednik Petrovič in je v pozdravnem nagovoru želel dobrodošlico novima članoma našega društva tov. Tominec Olgi iz Reke in Cibic Kristini iz Studencev. Tako je v srezo včlanjeno razen enega vse učiteljstvo.

II. Pri dopisih so bili sprejeti nekateri sklepi.

1. Po daljšem pretresanju o načinu pobiranja članarine SSM je bilo sklenjeno, da za letošne pobere tov. poverjenik Podgornik članarino po 30 Din. Obenem je bila sprejeta na predlog tov. Vranca naslednja resolucija:

»Slov. šolska matica je dolga leta vršila svoje vzvišeno poslanstvo med slovenskim učiteljstvom. Z aktualnimi ped. deli ga je strokovno dvigala, izpopolnjevala v samoizobrazbi in mu prinašala nebroj pobud za povojno šolsko obnovo. Učiteljstvo mariborskega sreza d. br. je vedno razumevalo idealna prizadevanja naše — ne samo književne, temveč tudi idejne institucije. Na žalost ugotavljamo, da med SSM in osnovnošolskim učiteljstvom v zadnjem času ni več onih tesnih vezi, kakor smo jih opažali v prejšnjih letih. Niti v odboru, niti v književnem programu ne prihajajo več v polni meri do izraza želje in potrebe osnovnošolskega učiteljstva, ki je med naročniki nedvomno v večini. Med rednimi publikacijami n. pr. izhajajo knjige, ki v odboru niso bile soglasno sprejete in niso uspeli niti v subskripciji (n. pr. Gogala »Mladinsko gibanje«). Obeta se knjiga Götthejeva »Pedag. pravica«, ki ne more biti v skladu s sodobnimi potrebami našega domačega šolstva. Smatramo, da je odbor s takimi ukrepi krenil od svoječasno objavljenega programa, ki je zagotavljal, da bodo izhajale knjige, ki bodo usmerjale predvsem v sodobno orjen-tacijo našega vzgojstva in šolstva. Ni čudno, če izstopajo iz Maticе ne samo stari člani, ampak tudi najagilnejši sodruzniki — pedagoški pisatelji.

Učiteljstvo mariborskega sreza d. breg noče rušiti, njegov predlog obsega samo zahtevo, da se razmere v SSM sanirajo in se odbor približa zopet osnovnošolskemu učiteljstvu, ki iskreno želi, da bi bila Matica zopet žarišče sodobnih ped. prizadevanj in s tem tudi institucija, ki se je z veseljem oklepa vse slov. učiteljstvo.

2. Za poverjenika Učit. samopomoči, ki naj vodi stalno evidenco njenega članstva v društvu, je bil izvoljen tov. Miloš Ledinek.

3. Šolski upravitelji bodo tudi v bodoče posvečali vso pažnjo in skrb propagiranju »Našega roda« in publikacij MM.

III. Radi tesno odmerjenega časa je podal letno poročilo samo blagajnik tov. Dšura, ki je izkazal 2314,59 Din prebitka. Revizorji so izrazili pohvalo vzornemu knjigov.